

LAZĂR, ILIE

n. 12 decembrie 1895, Giulești, jud. Maramureș
d. 06 noiembrie 1976, Cluj

A fost descendentul unei importante familie nobiliare maramureșene, Lazăr din Purcăreți, dar și al unei familii de intelectuali români maramureșeni. Bunicul său, Vasile Lazăr, a fost descendentul a șapte generații de preoți, acesta ocupând și poziția de protopop al Sighetului.

Studiile le urmează la Liceul Piarist din Sighet, însă din clasa a V-a a fost transferat la Liceul din Lugoj. După finalizarea cursurilor liceale se înscrie la Academia de Drept din Sighet, dar se mută la Universitatea din Cluj, unde obține și titlul de doctor în Științe Juridice. Suplimentar, a mai urmat câteva studii de specializare în economie la Viena.

La izbucnirea Marelui Război, Ilie Lazăr a fost înrolat în armata austro-ungară. În anul 1918 a dezertat din armată împreună cu un grup de soldați, implicându-se în eliberarea orașului Cernăuți. Operațiunea a reușit, Ilie Lazăr fiind primul care a pus drapelul românesc pe clădirea primăriei din Cernăuți. De aici a plecat spre Maramureș cu un tren militar, iar la Iacobeni s-a oprit la preotul Mihalcea din localitate. A doua zi de dimineața a pornit pe jos până la Borșa, unde a înnoptat la Alexandru Anderco Cuza. Ajuns la Sighet, se implică în organizarea evenimentelor premergătoare Unirii. A fost ales delegat la Alba Iulia din partea cercului electoral Ocna Șugatag, având atunci vârsta de doar 23 de ani. După 1 decembrie 1918 a fost însărcinat de autoritățile românești centrale să se ocupe de organizarea județului Satu Mare.

Din anul 1923 s-a stabilit la București unde a activat ca avocat. În același timp s-a implicat și în viața politică a noului stat format, ca membru al Partidului Național Român. După formarea Partidului Național Țărănesc, a candidat din partea acestuia la alegerile parlamentare, fiind ales din partea circumscripției Maramureș, de trei ori deputat (1928, 1932, 1937). Cariera sa a luat o nouă turnură, mai ales după ce a intervenit în apărarea populației evreiești din Maramureș. A condamnat regimurile autoritare ale lui Carol al II-lea și Ion Antonescu, fapt pentru care a fost internat cu domiciliu forțat la Mănăstirea Turnu și în lagărul de la Târgu-Jiu.

Instaurarea regimului comunist în România i-a adus lui Ilie Lazăr noi arestări. Înaintea alegerilor din anul 1946, la 27 mai a fost arestat și condamnat la șapte luni de închisoare corecțională. În anul următor, la 14 iulie 1947, a fost din nou arestat pentru implicarea în așa-numita „Înscenare de la Tămădău”. Judecat alături de Iuliu Maniu și de alți lideri țărăniști, a fost condamnat la 12 ani de închisoare și confiscarea averii. Acuzarea era de „complot în scop de trădare”. A fost încarcerat la Galați, iar din 1951 a fost transferat la Sighet. În anul 1955 a fost din nou mutat, de această dată la Râmnicu Sărat. A executat toți cei 12 ani de închisoare, iar la eliberare i s-au mai fixat încă trei ani de domiciliu obligatoriu la coloniile de muncă de la Culmea și Periprava. A fost eliberat la 9 mai 1964.

Ultimii ani din viață i-a trăit la Cluj, urmărit în permanență de Securitate. A decedat la vârsta de 81 de ani.